

Số: 02/2025/QĐST-VDS

Đắk Lắk, ngày 29 tháng 7 năm 2025

**QUYẾT ĐỊNH**  
**SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**  
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 3 – ĐẮK LẮK**

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

Thẩm phán – Chủ toạ phiên họp: Ông Bế Văn Toàn.

***Thư ký phiên họp:*** Ông Vũ Đức Đông – Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 3 – Đắk Lắk.

***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 3 tham gia phiên họp:*** Bà Phạm Thị Tường Vy – Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 7 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 3 – Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 130/2025/TLST – VDS, ngày 03/6/2025, về việc “*Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”. Theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2025/QĐST – VDS ngày 17 tháng 7 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* Bà Lê Thị M, sinh năm: 1964. (Có đơn xin vắng mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Anh Phạm Minh L, sinh năm: 1991.

Cùng trú tại: A T, tổ dân phố D, xã Q, tỉnh Đắk Lắk.

**NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:**

***\* Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và bản tự khai, bà Lê Thị M trình bày:***

Con tôi là Phạm Minh L, sinh năm: 1991, từ ngày khai sinh ra cháu Phạm Minh L không được bình thường, 04 năm mới biết bò đi, không có khả năng nhận thức. Con tôi thuộc diện tâm thần và được Ủy ban nhân dân thị trấn Q, cấp giấy xác nhận số 0500/664824259/0087: Ghi rõ dạng khuyết tật, tâm thần loại nặng. Do đó không thể làm chủ được hành vi và không thể tham gia vào các giao dịch dân sự. Hàng tháng được hưởng trợ cấp xã hội theo sổ lĩnh tiền trợ cấp xã hội số 335/230, ngày 10/01/2018 của Phòng lao động Thương binh và xã hội huyện C. Để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho cháu Phạm Minh L và gia đình trong các giao dịch dân sự, quản lý tài sản và ủy quyền...tôi đề nghị Tòa án nhân dân Khu vực 3 – Đắk Lắk tuyên bố cháu Phạm Minh L, sinh năm: 1991 mất năng lực hành vi dân sự.

***\* Ý kiến của Kiểm sát viên tại phiên họp:***

Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý vụ án cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra Quyết định giải quyết việc dân sự, thẩm phán đã thực hiện theo đúng quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định tại Điều 369 Bộ luật tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự, người yêu cầu đã làm bản tự khai, đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung: Căn cứ theo đơn yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự của bà Lê Thị M và căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 152/KLGĐ ngày 15 tháng 7 năm 2025 của Trung tâm P, kết luận:

Anh Phạm Minh L: Về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng. Có tất chứng về tác phong đáng kể đòi hỏi theo dõi và điều trị (Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 (ICD10), có mã số bệnh là F 72.1)

Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Vì vậy, việc bà B Lê Thị M yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Phạm Minh L mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ. Đề nghị Tòa án: Áp dụng 370, 376, 378 Bộ luật tố tụng dân sự, Điều 22 Bộ luật dân sự chấp nhận đơn yêu cầu của bà Lê Thị M. Tuyên bố anh Phạm Minh L, sinh năm 1991 là người mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ điểm đ, khoản 1 Điều 12, Điều 15 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: Bà Lê Thị M được miễn tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

### **NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:**

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 3 – Đắk Lắk nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Bà Lê Thị M yêu cầu Tòa án quyết tuyên bố anh Phạm Minh L là người mất năng lực hành vi dân sự. Anh Phạm Minh L hiện đang cư trú tại: A T, tổ dân phố D, xã Q, tỉnh Đắk Lắk. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 3 – Đắk Lắk theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu của đương sự: Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu, bản tự khai của người yêu cầu bà Lê Thị M khai: Còn trai bà là anh Phạm Minh L, sinh năm 1991, từ ngày khai sinh ra cháu Phạm Minh L không được bình thường, 04 năm mới biết bò đi, không có khả năng nhận thức. Con tôi thuộc diện tâm thần và được Ủy ban nhân dân thị trấn Q, được cấp giấy xác nhận số 0500/664824259/0087: Ghi rõ dạng khuyết tật, tâm thần loại nặng. Vì vậy, bà Lê Thị M yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Phạm Minh L mất năng lực hành vi dân sự.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc các bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra Quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần..”

Để có cơ sở giải quyết vụ việc, Tòa án nhân dân Khu vực 3 – Đắk Lắk đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 01/2025/QĐ-TA ngày 17/7/2025 đối với năng lực hành vi dân sự của anh Phạm Minh L. Căn cứ kết luận giám định pháp y tâm thần số 152/KLGD ngày 15 tháng 7 năm 2025 của Trung tâm P, kết luận:

Anh Phạm Minh L: Về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng. Có tất chứng về tác phong đáng kể đòi hỏi theo dõi và điều trị (Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 (ICD10), có mã số bệnh là F 72.1)

Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi

Từ các tài liệu, chứng cứ thu thập được trong hồ sơ, trình bày của đương sự, xét thấy yêu cầu của bà Lê Thị M yêu cầu tuyên bố anh Phạm Minh L mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự nên cần chấp nhận.

[3] Về chi phí giám định và lệ phí:

Về chi phí giám định: Bà Lê Thị M đã nộp trực tiếp cho Trung tâm P nên Tòa án không đặt ra để xem xét.

Về lệ phí: Bà Lê Thị M thuộc trường hợp được miễn lệ phí việc dân sự và có đơn đề nghị tòa án miễn lệ phí nên không phải chịu tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

### **QUYẾT ĐỊNH:**

[1] Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự; Căn cứ điểm đ, khoản 1 Điều 12, Điều 15 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

- Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Lê Thị M

[2] Tuyên bố: Anh Phạm Minh L, sinh ngày 08/01/1991 là người mất năng lực hành vi dân sự.

Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự anh Phạm Minh L phải theo quy định của pháp luật.

[3] Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị M được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự theo Thông báo số 375/TB-TA ngày 03/6/2025 của Tòa án nhân dân Khu vực 3 – Đắk Lắk.

[4] Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp vắng mặt tại phiên họp thì thời hạn kháng cáo tính từ ngày nhận được Quyết định hoặc quyết định được niêm yết, thông báo;

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

***Nơi nhận:***

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSDN tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND Khu vực 3;
- Dương sự;
- Lưu: HS, VP.

**THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

**Bế Văn Toàn**